

1939

PROGRAM

11. marca 2009 (streda)

• 9:00 – 9:30 hod.

Otvorenie konferencie

Dušan Čaplovič, podpredseda vlády Slovenskej republiky
Vladimír Galuška, veľvyslanec Českej Republiky v Slovenskej Republike
Jan Němeček, Historický ústav AV ČR
Miloslav Čaplovič, Vojenský historický ústav
Valerián Bystrický, Historický ústav SAV

I. blok:

ZAHRAŇIČNOPOLITICKÉ ASPEKTY ZÁNIKU ČSR (VEĽMOCI)

• 9:30 – 9:45

Česko-slovenská zahraniční politika před 15. březnem 1939

Jindřich Dejmek (Historický ústav AV ČR, Praha)

• 9:45 – 10:00

Instrumentalisierung des slowakischen Autonomiegedankens durch das NS-Regime [Inštrumentalizácia autonomistickej idey nacistickým režimom]

Angela Hermann (Universität Erlangen-Nürnberg, Department Geschichte, Lehrstuhl für Neuere und Neueste Geschichte II)

• 10:00 – 10:15

Die Rolle Wiens bei Entstehung des Slowakischen Staates [Úloha Viedne pri vzniku Slovenského štátu]

David Schriffel (Historische Kommission der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Wien)

• 10:15 – 10:30

Březnové idy v britské politice

Vít Smetana (Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, Praha)

• 10:30 – 10:45

Svätá stolica a Česko-Slovensko 1938-1939

Emília Hrabovec (Univerzita Komenského, Bratislava)

10:45 – 11:00 Prestávka

Historický ústav Slovenskej akadémie vied,
Bratislava

Historický ústav Akademie věd České republiky,
Praha

Vojenský historický ústav,
Bratislava

HISTORICKÝ ÚSTAV SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED

v spolupráci s

HISTORICKÝM ÚSTAVOM AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY

VOJENSKÝM HISTORICKÝM ÚSTAVOM V BRATISLAVE

požívajú na medzinárodnú vedeckú konferenciu

ROZBITIE alebo ROZPAD

Historické reflexie zániku Česko-Slovenska

1939

Bratislava 11. – 12. 3. 2009
České centrum, Hviezdoslavovo nám. 8

Konferencia sa koná pod záštitou
podpredsedu vlády Slovenskej Republiky pána Dušana Čaploviča
a veľvyslancu Českej Republiky v Slovenskej Republike pána Vladimíra Galušku

II. blok:

ZAHRANIČNOLITICKÉ ASPEKTY ZÁNIKU ČSR (SUSEDIA A MENŠIE ŠTÁTY)

• 11:00 – 11:15

Prehodnotenie slovenskej autonómie v maďarskej zahraničnej politike po Viedenskej arbitráži

László Szarka (Magyar Tudományok Akadémia Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézet, Budapest)

• 11:15 – 11:30

Maďarská diplomacia v snahe o získanie Slovenska v roku 1938-1939

István Janek (Magyar Tudományok Akadémia Történettudományi Intézet, Budapest)

• 11:30 – 11:45

Autonómne Slovensko v poľskej politike

Mateusz Gniazdowski (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, Warszawa)

• 11:45 – 12:00

Rozbitie alebo rozpad? Prípady Podkarpatskej Rusi 1938-39 z poľského hľadiska

Dariusz Dabrowski (Instytut pamięci Narodowej, Opole)

• 12:00 – 12:15

Konec appeasementu se zaměřením na Balkán

Miroslav Tejchman (Historický ústav AV ČR, Praha)

12:15 – 13:30 Prestávka, Obed

III. blok:

VNÚTROPOLITICKÝ VÝVOJ V ČECHÁCH A NA SLOVENSKU

• 13:30 – 13:45

Rozpad stranickopolitického systému před 15. březnem 1939

Josef Harna (Historický ústav AV ČR, Praha)

• 13:45 – 14:00

Druhá republika, spoločnosť a Komunistická strana Československa

Emil Voráček (Historický ústav AV ČR, Praha)

• 14:00 – 14:15

Nový režim pred novým štátom (Odras vzniku nového režimu v súdobej tlači)

Milan Zemko (Historický ústav SAV, Bratislava)

• 14:15 – 14:30

“Nezávislosť” súdnicstva na Slovensku po 6. októbri 1938

Katarína Zavacká (Ústav štátu a práva SAV, Bratislava)

• 14:30 – 14:45

Výnimočný stav na Slovensku v marci 1939 a "Homolov puč". (Z kapitol druhej republiky)

Zlatica Zudová-Lešková (Historický ústav AV ČR, Praha)

14:45 – 15:00 Prestávka

IV. blok:

VNÚTROPOLITICKÝ VÝVOJ V ČECHÁCH A NA SLOVENSKU

• 15:00 – 15:15

Zmeny orientácie hospodárskej politiky na Slovensku 1938-1939 a vznik Slovenského štátu

Ľudovít Hallon (Historický ústav SAV, Bratislava)

• 15:15 – 15:30

Česká spoločnosť a vznik slovenského štátu

Jan Rychlík (Karlova univerzita, Praha)

• 15:30 – 15:45

Zahraničnopolitické kontakty HSĽS pred 14. marcom

Valerián Bystrický (Historický ústav SAV, Bratislava)

• 15:45 – 16:00

Katolícka cirkev a vznik Slovenského štátu

Róbert Letz (Univerzita Komenského, Bratislava)

• 16:00 – 16:15

Predzvest' či náhoda? Deportácie Židov v novembri 1938

Eduard Nižňanský (Univerzita Komenského, Bratislava)

• 16:15 – 16:30

K formovaniu politického systému Slovenského štátu

(marec-október 1939)

Igor Baka (Vojenský historický ústav, Bratislava)

16:30 – 18:00 Diskusia

12. marca 2009 (štvrtok)

I. blok:

NÁRODNOSTNÁ OTÁZKA A REGIONÁLNE ŠPECIFIKÁ

• 9:00 – 9:15

Die Volksgruppenfrage als Instrument der Hegemonialpolitik während der Tschechoslowakeikrise [Národnostná otázka ako nástroj hegemoniálnej politiky počas československej krízy]

Norbert Spannenberger (Geisteswissenschaftliches Zentrum Geschichte und Kultur Ostmitteleuropas (GWZO), Universität Leipzig)

• 9:15 – 9:30

Sudety medzi Mnichovom a 15. březnem 1939

Jaroslav Šebek (Historický ústav AV ČR, Praha)

• 9:30 – 9:45

Německá menšina v Československu na počátku roku 1939

Jan Gebhart (Historický ústav AV ČR, Praha)

• 9:45 – 10:00

Spíšší Němci medzi autonómiou a 14. marcom

Michal Schvarc (Historický ústav SAV, Bratislava)

• 10:00 – 10:15

Vplyv štátoprávnych a politických zmien na postavenie maďarskej menšiny v Bratislave

Attila Simon (Univerzita J. Selyeho, Komárno)

• 10:15 – 10:30

Marcové udalosti v nitrianskom regióne

Martin Hetényi (Univerzita Konštatína Filozofa, Nitra)

10:30 – 10:45 Prestávka

II. blok:

ARMÁDA A BEZPEČNOSŤ

• 10:45 – 11:00

Československá armáda medzi Mnichovom 1938 a marcom 1939 s dôrazom na Slovensko

Miloslav Čaplovič (Vojenský historický ústav, Bratislava)

• 11:00 – 11:15

Maďarské ozbrojené a diverzné akcie proti východnej časti Československa (1938-39)

František Cséfalvai (Vojenský historický ústav, Bratislava)

• 11:15 – 11:30

Bezpečnostné opatrenia štátnych orgánov na Slovensku evokované ohrozením ČSR v rokoch 1938 - 1939

Milan Olejník (Spoločenskovedný ústav SAV, Košice)

• 11:30 – 11:45

Odsun českých vojakov zo Slovenska po vzniku Slovenského štátu

Peter Jašek (Trnavská univerzita, Trnava)

• 11:45 – 12:00

Výstavba slovenskej armády (marec – máj 1939)

Josef Bystrický (Vojenský historický ústav, Bratislava)

10. 30 – 10. 50 hod. Prestávka, Obed

III. blok:

REAKCIE NA 14. A 15. MAREC 1939

• 13:15 – 13:30

Reflexe vývoje udalostí v Československu od září 1938 do 14. a 15. března 1939 mezi krajany v USA

František Hanzlík (Univerzita obrany, Brno)

• 13:30 – 13:45

Zánik ČSR - vznik slovenského štátu v tlači nacistického Nemecka

Jana Tulkisová (Univerzita Komenského, Bratislava)

• 13:45 – 14:00

Likvidace česko-slovenské zahraniční služby

Jan Němeček (Historický ústav AV ČR, Praha)

• 14:00 – 14:15

Rozbitie alebo rozpad pohľadom povojnového retribučného súdnicstva

Ondrej Podolec (Ústav pamäti národa, Bratislava)

• 14:15 – 14:30

Komunistická historiografia o slovenskom štáte

Adam Hudek (Historický ústav SAV, Bratislava)

14:30 – 17:00 Záverečná diskusia